

Київський політехнічний інститут запрошує

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

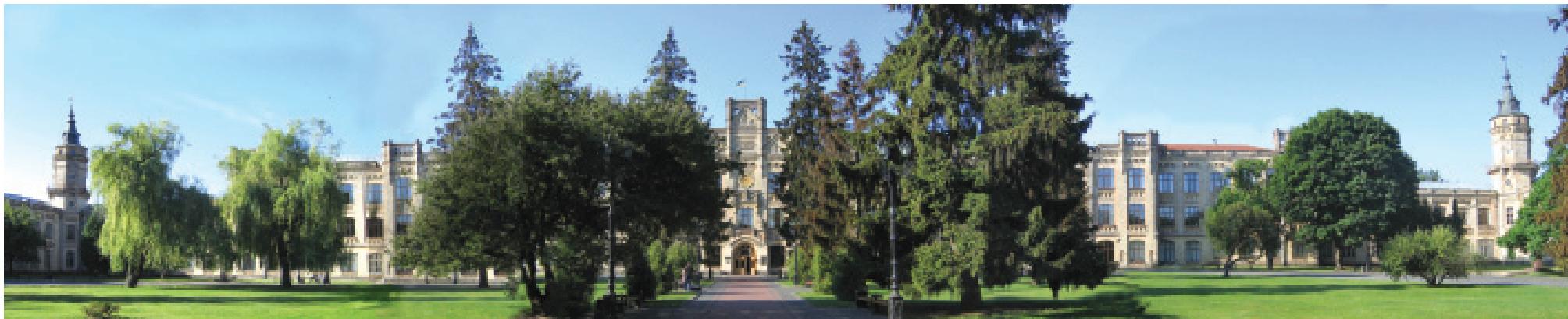
КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

8 грудня 2011 року

№41-42 (2973-2974)

Лідер технічної освіти України

Київський політехнічний інститут було засновано у 1898 році у складі 4-х відділень: механічного, сільськогосподарського, інженерного та хімічного. Першим ректором інституту був відомий учений і педагог В.Л.Кирпичов, а першим головою Державної екзаменаційної комісії у 1903 р. – Д.І.Менделеєв. Засновники КПІ втілили кращі традиції відомих європейських вищих технічних шкіл: Паризької "Еколо політехнік", Аахенського, Віденського, Магдебурзького технічних університетів. В основі цієї системи вищої технічної освіти було поєднання глибокої природничо-наукової, фундаментальної підготовки з фізики, математики, хімії та інших дисциплін із загальноінженерною та отримання професійно-практичних навичок на виробництві і в наукових установках. Ці принципи КПІ несе протягом всієї історії.

Серед вихованців КПІ – всесвітньовідомі конструктор літаків та вертолітів Ігор Сікорський, творець турбореактивних двигунів Архіп Ліполька, конструктори ракетно-космічної та авіаційної техніки Сергій Корольов та Володимир Челомей, металург Іван Бардін, конструктор авіадвигунів Олександр Мікулін.

З часом на базі КПІ було створено 12 ВНЗ у багатьох регіонах України, 9 з яких сьогодні мають статус наці-

нальних: Київський національний університет будівництва і архітектури, Київський національний університет технології та дизайну, Національний авіаційний університет, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Національний університет харчових технологій, Одесська національна морська академія, Вінницький національний технологічний університет, Житомирський, Черкаський, Чернігівський державні технологічні університети, Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. В.Лазаряна, Харківський національний автомобільно-дорожній університет.

Сьогодні НТУУ "КПІ" – найбільший технічний університет України дослідницького типу, один з провідних університетів Європи та світу. У ньому навчається близько 30 тисяч студентів. До його складу входять 29 навчально-наукових підрозділів (10 інститутів і 19 факультетів), 10 науково-дослідних інститутів, 16 науково-дослідних центрів і 2 конструкторських бюро.

Університет є одним з ініціаторів та безпосереднім учасником реформування вищої освіти, впровадження ступеневої системи освіти, кредитно-модульної технології організації навчального процесу, створення додатків до дипломів європейського зразка і вирішення інших питань у рамках Болонського процесу.

Дбаючи про входження України в єдиний європейський освітній простір, НТУУ "КПІ" став осередком Державної інформаційної мережі вищих навчальних закладів і інститутів Національної академії наук URAN, яка є основою до приєднання до Європейської освітньої мережі GEANT. НТУУ "КПІ" є ініціатором створення в Україні Центру суперкомп'ютерних обчислень і даних, який передбачає розвиток інфраструктури для всеобщої інформатизації освіти і науки, розроблення елементів штучного інтелекту та інтерактивних технологій.

НТУУ "КПІ" бере активну участь у виконанні міжнародних освітніх, наукових проектів і програм, успішно співпрацює зі світовими й регіональними міжнародними організаціями – ООН, ЮНЕСКО, ЮНІСДО, Всеєвропейською організацією інтелектуальної власності, Всеєвропейським центром даних, Українською Радою Миру та ін.

Одним з перших університетів України НТУУ "КПІ" у вересні 2003 року приєднався до співдружності університетів, які підписали "Велику Хартію Університетів" Європи ("Magna Charta Universitatum").

Наукові розробки НТУУ "КПІ" щорічно відзначаються Державними преміями України в галузі науки і техніки.

На сьогодні головною метою діяльності НТУУ "КПІ" є підготовка висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень для "проривного" розвитку економіки України по групі пріоритетних напрямків.

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1   КПІ – лідер
технічної
освіти України

2   Славетні імена
Київської
політехніки

3   НТУУ "КПІ"
у рейтингах

4   Інститути та
факультети
НТУУ "КПІ"

5   Напрями та
спеціальності
підготовки
фахівців

6   Витяги
з правил
прийому

7   КПІ
спортивний
і мистецький

Майбутнім студентам

Любий друге!

Ти стоїш перед дуже важливим вибором. Може, навіть, вибором твоєї подальшої долі: куди піти вчитися, до якого вишу вступати. Ми хочемо допомогти тобі зробити цей вибір і за-прошують тебе до НТУУ "КПІ"!

Київська політехніка за свої 113 років стала Alma mater для багатьох видатних конструкторів і науковців, успішних бізнесменів і політиків, навіть митців та акторів. З Київської політехніки розпочали свій шлях у професійне життя президент НАН України академік Борис Патон, генеральний конструктор космічних кораблів Сергій Корольов і оперний співак Анатолій Мокренко, видатний футбольний тренер Валерій Лобановський, співак і актор Олег Скрипка та багато-багато інших.

Чому так? Відповідь тут одна: КПІ дає відмінну підготовку з багатьох різнопланових дисциплін, формує світогляд, життєву позицію.

У запропонованій твоїй увазі газеті ти знайдеш перелік напрямів підготовки в КПІ, за якими ти вчитишся протягом чотирьох років до вступу до магістратури, дізнаєшся, які є факультети та інститути у складі НТУУ "КПІ", ознайомишся з новими правилами прийому до КПІ та ін.

Система доуніверситетської підготовки КПІ – одна із найкращих в Україні. Навчання в системі доуніверситетської підготовки КПІ окрім відмінних знань, даст тобі додатковий бонус при вступі до КПІ, а саме додаткових 20 балів.

Ми чекаємо на тебе!

Михаїло Згуровський,
ректор НТУУ "КПІ",
академік НАН України

СЛАВЕТНІ ІМЕНА КИЇВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ

НТУУ "КП" має багату і славетну історію. Його славу створювали натхненно, самовіддано процею видатні вчені і педагоги, які перетворили КП в унікальний навчальний та науковий заклад, і його випускники, що зробили видатний внесок у розвиток науки і техніки у ХХ сторіччі – вітчизняної та світової.

Про деяких найславетніших професорів і випускників КП – короткі повідомлення.

КИРПИЧОВ Віктор Львович (1845-1913) – видатний учений-механік, педагог, організатор вищої технічної освіти, перший директор КП (1898-1902 рр.).

У 1884-1885 рр.

В.Л.Кирпичов був професором Петербурзького інституту цивільних інженерів, у 1885-1898 створив і очолив другий у Російській імперії технічний інститут у Харкові (тепер – НТУУ "Харківський політехнічний інститут"). У 1898 очолив новостворюаний Київський політехнічний інститут і кафедру опору матеріалів.

В організацію КП він поклав нові прогресивні принципи побудови навчального процесу, головним з яких був принцип поєднання теоретичної підготовки з лабораторними заняттями і виробничою практикою, на той час нетипової. Останні дісять років життя викладав у Санкт-Петербурзькому політехнічному інституті курси прикладної і будівельної механіки. Основні напрями наукової діяльності – дослідження з опору матеріалів, будівельної і технічної механіки, міцності машин та конструкцій. Уперше в Росії видав найповніші курси з опору матеріалів і статики споруд. Його роботи з будівельної механіки не мали собі рівних у європейській науково-технічній літературі за оригінальністю та виразністю викладу. Відкрив закон подібності в механіці. Велика заслуга В.Л.Кирпичова полягає у створенні при Київському політехнічному інституті першої Київської наукової школи механіки в галузі динамічної і статичної міцності машинобудівного напряму, яка відігравала значну роль у розвитку вітчизняної науки і техніки.

Праці В.Л.Кирпичова, присвячені різним проблемам опору матеріалів, механіки та основам конструкціонування машин, увійшли до золотого фонду вітчизняної технічної літератури.

ПАТОН Євген Оскарович (1870-1953) – видатний мостобудівник, засновник вітчизняної школи зварювання металів, академік АН УРСР, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державної премії СРСР, працював у КП в 1904-1929 та 1935-1939 роках. Завідувач кафедри мостобудування (1904-1929), декан інженерного факультету (1906), організатор і завідувач (1935-1939 рр.) кафедри електрозварювання. У 1934 створив Інститут електрозварювання АН УРСР, який очолював до кінця життя.

Є.Патон розробив методи розрахунку рациональних конструктивних схем металічних мостів, досліджував умови їх роботи, запропонував способи відновлення зруйнованих мостів. Здійснив дослідження в галузі розрахунку і міцності зварних конструкцій, механізації зварювальних процесів, наукових основ електричного зварювання плавленням, керував розробкою способу автоматичного зварювання під флюсом. У роки Великої Вітчизняної війни під керівництвом та за безпосередньою участю Є.О.Патона були впроваджені в оборонну промисловість технологія та устаткування для зварювання спецсталей, які використовувалися у виробництві найкращого танка Другої світової війни – Т-34. У повоєнні роки очолив роботи зі створенням наукових основ автоматичних та напівавтоматичних потокових складально-зварювальних ліній. Керував проектуванням зварювальних мостів. До завершення будівництва останнього свого моста в Києві через Дніпро, що нині носить його ім'я, Є.О.Патон не дожив три місяці.

ПИСАРЖЕВСЬКИЙ Лев Володимирович (1874-1938) – видатний учений у галузі фізичної хімії, академік АН СРСР, лауреат Премії ім.Леніна, завідувач кафедри в КП в 1908-1912 рр.

З 1927 р. Л.В.Писаржевський – директор Українського інституту фізичної хімії (з 1934 – Інститут фізичної хімії АН УРСР). Одночасно в 1929-1934 рр. – професор Тбіліського політехнічного інституту.

Л.В.Писаржевський створив основи електронної теорії окисно-відновних реакцій, запропонував теорію гальванічного елемента, яка пояснила походження електродних потенціалів, створив електронну теорію каталізу. У підручнику "Введення в хімію" (1926) вперше весь матеріал було викладено з позиції електронної теорії будови атомів і молекул.

ПЛОТНИКОВ Володимир Олександрович (1873-1947) – видатний учений-електрохімік, академік АН УРСР, член-кореспондент АН СРСР, працював у КП з 1899 по 1941 рік (з 1910 – професор), у 1931-1941 рр. одночасно – директор Інституту хімії АН УРСР.

В.О.Плотников почав початок дослідженням електрохімії неводневих середовищ, які розвинулися згодом у 20-30-х роках ХХ століття в оригінальний науковий напрямок, що одержав назву "Київської електрохімічної школи", яка набула світового визнання. В.О.Плотникову і його співробітникам вдалося вперше у світі отримати шляхом електролізу металевий алюміній при кімнатній температурі. У передвоєнні роки школа В.О.Плотникова зробила найбільш вагомий внесок у вивчення природи електролітичних розчинів.

ТИМОШЕНКО Степан Прокопович (1878-1972) – всесвітньо відомий учений-механік, один із засновників Академії наук України, академік АН Української АН. Працював у КП в 1907-1911 та 1917-1920 рр.: у 1909-1911 – декан механічного і інженерно-будівельного відділень КП, у 1906-1911, 1918-1920 – професор кафедри опору матеріалів, у 1919-1920 – перший директор Інституту технічної механіки (тепер – Інститут механіки Національної академії наук України ім. С.П.Тимошенка).

У 1920 р. С.П.Тимошенко емігрував до Югославії, у 1922 переїхав до США. З 1923 до 1927 – науковий консультант компанії "Вестингауз", в 1927-1936 – професор Мічиганського університету; 1936-1943 – завідувач кафедри механіки, 1943-1960 – професор кафедри механіки Стенфордського університету (Каліфорнія), з 1960 до 1972 мешкав у ФРН.

Почесний член академій наук, наукових товариств, почесний доктор найбільшіх університетів багатьох країн світу, нагороджений найпрестижнішими медалями за заслуги в науці і техніці.

Основні напрями наукової роботи – фундаментальні дослідження проблем механіки твердого тіла: міцності, стійкості і коливання механічних систем. Його фундаментальні розробки з опору матеріалів, прикладної теорії пружності і теорії коливань випереджали свій час і знайшли повне практичне використання у створенні сучасної авіаційно-космічної техніки, інженерних споруд та кораблебудуванні. Його наукові праці актуальні і сьогодні, його підручники перекладено багатьма іноземними мовами, вони використовуються для підготовки інженерів-механіків у всьому світі.

КРАВЧУК Михайло Пилипович (1892-1942) – всесвітньо відомий український математик, академік АН УРСР, член багатьох закордонних математичних товариств. Працював у КП з 1921 по 1938 рік, завідувач кафедри вищої математики у 1930-1937 рр.

...Майже жодне явище в створенні математичної науки (у Україні) не сталося без його участі, ...ані заслакдалися перші українські школи в містах і селах, перші курси, перші українські університети (народний і державний), ...ані утворювалася математична термінологія або наукова мова... – нічого цього не робилося без активної участі М.Кравчука», – написано в його характеристиці, надісланій до Всеукраїнської академії наук 1929 р. у зв'язку з висуненням його кандидатури в дійсні члени академії. Нauкові праці М.Кравчука з різних галузей математики (вищої алгебри та математичного аналізу, теорії диференціальних та інтегральних рівнянь, теорії ймовірності та математичної статистики і т.д.) увійшли до скарбниці світової науки. На сторінках наукових досліджень давно існують і многочлені Кравчука, і моменти Кравчука, і формули Кравчука, і осцилятори Кравчука. Міжнародні конференції імені академіка М.Кравчука раз на два роки збиряються у КП сотні науковців з усього світу.

ВІНТЕР Олександр Васильович (1878-1958) – видатний учений-енергетик, будівничий перших електростанцій СРСР, академік АН СРСР, нагороджений трьома орденами Леніна, орденом Трудового Червоного Прапора і медалями. Навчався в КП в 1899-1900 роках.

За участь у революційному русі О.В.Вінтер у 1901 р. був виключений з інституту і після чотирьохмісячного ув'язнення висланний до Баку під нагляд поліції. Там почав працювати практикантом на міській Білогородській електростанції. У 1905 р., пройшовши всі ходинки служби, призначається начальником цієї електростанції.

У 1907 р. О.В.Вінтер вступив до Петербурзького політехнічного інституту, кілька разів переривав заняття для практичної роботи на електростанціях Москви, закінчив інститут у 1912 р. і був запрошений на будівництво першої в Росії районної електростанції на торфі. У перші роки Радянської влади був одним із творців плану електрифікації Росії (ГОЭЛРО) і будував Шатурську державну районну електростанцію.

У 1927 р. О.В.Вінтер був призначений головним інженером, а згодом начальником будівництва ДніпроГЕС у 1932 р. О.В.Вінтер був обраний академіком АН СРСР. У тому ж році його призначили начальником Головенерго і заступником народного комісара важкої промисловості.

Керуючи Головенерго, О.В.Вінтер займається в першу чергу питаннями енергетичного будівництва, поставивши завдання значного збільшення обсягів введених потужностей. Велику увагу він приділяв організації експлуатації електротічних станцій і мереж, боротьбі з аварійністю.

У 1934 р. Вінтер очолив створений у системі Народного комісаріату важкої промисловості Головенерго, буд пропрацював до 1938 р. Під його керівництвом розгорнулося масштабне спорудження Рибінської і Углицької ГЕС на Волзі, почалася підготовка до будівництва Куйбишевської ГЕС. У період роботи Вінtera начальником Головенерго був організований великий проектний інститут Гідроелектропроект, створені спеціалізовані будівельно-монтажні организації.

Під час Великої Вітчизняної війни О.В.Вінтер виступає як організатор і керівник нового наукового напрямку з узагальненням величезного експлуатаційного досвіду електростанцій і енергетичних систем, мобілізації резервів і більш ефективної експлуатації енергетичного господарства. Будучи заступником голови технічної ради Міністерства електростанцій, О.В.Вінтер консультував усі проекти нових потужних електростанцій.

У повоєнні роки О.В.Вінтер займається перспективними проблемами енергетики Сибіру. Особливу увагу він приділяє Ангарському каскадові гідроелектростанціям.

БАРДІН Іван Павлович (1883-1960) – вчений-металург зі світовим ім'ям, академік АН СРСР, віцепрезидент АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, Лауреат Ленінської та Державної премії СРСР, кавалер 7-ми орденів Леніна та інших високих нагород СРСР, випускник КП 1910 року.

Після закінчення КП І.П.Бардин у 1910-1911 рр. працював на американських заводах робітником. Після повернення до України спершу працював на Юзівському металургійному заводі, а у 1916-1929 рр. – на Єнакіївському металургійному заводі начальником доменного цеху, головним інженером, директором заводу і рудників. У 1924-1929 рр. він – головний інженер Макіївського заводу, а потім заводу ім. Дзержинського у Каменському (Дніпрорудненському). З 1929 р. керував будівництвом величезного на той час Кузнецького металургійного комбінату.

У 1932 р. І.П.Бардіна було обрано дійсним членом Академії наук СРСР, у 1939 р. призначено заступником наркома чорної металургії СРСР, головою президії Уральського філіалу АН СРСР. У 1942 р. ученого обрано вице-президентом АН СРСР. З 1943 по 1960 р. він завідував кафедрою економіки та організації чорної металургії в Московському інституті сталі і сплавів. З 1944 р. і до останніх днів життя був директором створеного за його ініціативою Центрального НДІ чорної металургії АН СРСР.

У повоєнні роки І.П.Бардин багато праці і зусиль віддав відновленню й реконструкції зруйнованих війною металургійних підприємств. З ініціативи і за участю І.П.Бардіна було побудовано Череповецький металургійний завод.

Спільно з товарищами по інституту Федором Білінкіним і Василем Йорданом побудував літаки БіС-1 і БіС-2, а згодом вже самостійно – С-3, С-4, С-5, С-6. 12 грудня 1912 року літак С-6 побив світовий рекорд швидкості – 111 км/год.

У 1912 р. І.Сікорський став головним конструктором авіаційного відділення Російсько-Балтійського вагонного заводу (РБВЗ) у Санкт-Петербурзі. У короткий термін споруджується

багатомоторні аерoplани "Гранд" і "Руський вітязь", а згодом – чотиримоторний "Ілля Муромець", який став найкращим літаком Першої світової війни.

Після Жовтневої революції 1917 р., у березні 1918 р., І.Сікорський виїхав за кордон – до Югославії, потім до Франції. У 1923 р. створив у США компанію Sikorsky Aeroengineering Corporation. Упродовж 30-х років створює літаючі човни, які могли перевозити пасажирів до міст, де не було аеропортів зі злітно-п

техніки – ракетної. У травні 1946 року Сергій Корольов призначається Головним конструктором балістичних ракет. У 1954 р. виступив з ініціативою створення штучного супутника Землі, успішний запуск якого було здійснено 4 жовтня 1957 р., що поклало початок космічної ери людства. Вже у 1956 р. Корольов говорив, що політ людини в космос вважає найближчою перспективою. 12 квітня 1961 року перший політ у космос здійснив громадянин СРСР Юрій Гагарін – на космічному кораблі "Восток", створеному під керівництвом С.П.Корольова.

ЛЮЛЬКА Архип Михайлович (1908-1984) – видатний конструктор авіаційнів, академік АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Ленінської та Державної премій СРСР, нагороджений трьома орденами Леніна, орденом Жовтневої Революції, двома орденами Трудового Червоного Прапора – випускник КПІ 1931 року.

А.М.Люлька першим у Радянському Союзі виступив ініціатором створення турбореактивних двигунів. З групою однодумців у неробочий час розробив проект турбореактивного двигуна (ТРД) і добився розгортання робіт зі створенням такого двигуна. У 1941 р. А.М.Люлька – перший у світі – запропонував схему двоконтурного турбореактивного двигуна, яка є основою сучасних ТРД.

У 1947 р. з'явилися перші радянські реактивні літаки, оснащені ТРД, розробленими КБ Архипа Люльки. СРСР став третьою країною у світі (після Англії та Німеччини), що власними силами створила турбореактивні двигуни. КБ А.Люльки під його керівництвом розробило десятки типів ТРД, вони з 1949 р. позначалися літерами АЛ. Літаки з двигунами АЛ встановили понад 50 світових рекордів. Модифікований АЛ-31, розробка якого розпочалася в 1973 р., і донині залишається найкращим двигуном для високоманеврових літаків-винищувачів.

ПОЛІЄВ Лев Веніамінович (1908-1985) – Головний конструктор зенітної та ракетної зброї, двічі Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державних премій СРСР – випускник КПІ 1931 року.

З 1934 р. Л.В.Люльєв працював у дослідно-конструкторському бюро №8 (ДКБ-8) заводу ім. Калініна, який урядовою постановою було визначене базовим для створення танкових, протитанкових і зенітних гармат нового покоління. Тут молодий інженер спершу створює пристрій прямої наводки безпосередньо на ціль для автоматичних зенітних гармат, а незабаром спільно з конструктором І.Радзиловичем розробляє автоматичну зенітну гармату калібрі 25 мм ЗІК-25, яка відігравала значну роль на початку Великої Вітчизняної війни. За його безпосередньою участю восени 1941 р. розроблено 45- і 85-міліметрові зенітні гармати, яких за роки війни завод ім. Калініна випустив 20000 зразків. Ці гармати були одним із головних видів зброї, що забезпечили перемогу у Великій Вітчизняній війні.

Після війни створив 130-міліметрову стратосферну гармату КС-30 зразка 1948 року, снаряд якої вагою 33 кг досягав висоти понад 20 км, пізніше – 152-міліметрову гармату КМ-52.

На початку 60-х рр. Л.В.Люльєв створює зенітну ракету ЗМ8 з самохідною пусковою установкою 2П24 для зенітно-ракетного комплексу "Круг", який з 1964 року протягом двох десятиліть був базовим для противовітряної оборони сухопутних військ СРСР.

Після цього КБ Люльєва розробило ряд ракет для морських комплексів: РПК-2 "Вигода" (прийнята на озброєння в 1969 р.); РПК-6 "Водопад" (прийнята на озброєння в 1981 р.); РПК-7 "Ветер" (прийнята на озброєння в 1984 р.); ЗМ10 "Гранат", ЗМ14 "Калибр", ЗМ51 "Альфа"; ЗМ54 "Бирюза"; 9М38 (для ЗРК "Бук" і М-22 "Ураган") та інші. В середині 1980-х років було створено люльєвські системи С-200 і С-300. Система С-300 стала принципово новим видом зенітно-ракетної зброї, яка використовується і донині.

КІЛЬЧЕВСЬКИЙ Микола Олександрович (1909-1979) – видатний учений у галузі теоретичної механіки, академік АН УРСР – працював в КПІ завідувачем кафедри теоретичної механіки в 1944-1961 рр. Заслужений діяч науки УРСР, лауреат премії ім. О.М.Динника, Державної премії УРСР. Нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора, орденом «Знак Пошани», багатьма медалями.

Почавши вчитися в КПІ їй закінчивши у 1933 р. Київський фізико-хіміко-математичний інститут, М.О.Кільчевський почав викладацьку діяльність у січні 1933 р. Протягом 1933-1944 рр. викладав у Київському авіаційному та Київському індустриальному (політехнічному) інститутах. Завідував кафедрами в Ташкентському інституті інженерії залізничного транспорту (1941-1944) та Київському політехнічному інституті (1944-1961), одночасно – професором Київського університету (1945-1958). З 1959 р. керував відділом Інституту механіки АН УРСР. М.О.Кільчевський був членом Національного комітету СРСР з теоретичної і прикладної механіки, членом президії науково-методичної ради з теоретичної механіки при Мінвузі СРСР, головою наукової ради з проблемами "Загальна механіка" АН УРСР, членом редколегії журналу "Прикладна механіка".

Основні праці присвячені загальній механіці, теорії оболонок, статичним та динамічним контактними задачами теорії пружності, теорії удару, застосуванням інтегральних рівнянь. Ним узагальнені постановка й методи розв'язання статичних і динамічних тривимірних контактних пружних та пружно-пластичних задач. Розробив новий підхід до аналітичного опису процесів, що супроводжують динамічну контактну взаємодією твердих тіл.

ПИСАРЕНКО Георгій Степанович (1910-2001) – видатний учений-механік, академік АН УРСР, лауреат Державної премії СРСР та Державних премій УРСР, навчався і працював в КПІ з 1937 по 1984 рік.

Г.С.Писаренко – засновник наукової школи з механічних коливань, міцності матеріалів та елементів конструкцій в екстремальних умовах експлуатації. У 1966 р. за його ініціативою створено Інститут проблем міцності АН УРСР, незмінним директором якого він був понад двадцять років. Під керівництвом учених тут знайшли розв'язання актуальних проблем, які відбивали запити атомної енергетики, газотурбобудування, авіаційної, ракетно-космічної техніки та інших найважливіших галузей машинобудування. Багато сил і енергії відвідав Георгій Степанович науково-організаційні роботи в системі НАН України. Був головним ученим секретарем, віце-президентом, членом, потім – радником президії НАН України.

Ім'я Георгія Писаренка широко відоме вітчизняній та світовій науковій громадськості. Він був дійсним членом Міжнародної академії астронавтики, Американського товариства випробувань і матеріалів, Російського національного комітету з теоретичної та прикладної механіки, президії Національного комітету України з теоретичної та прикладної механіки, головним редактором журналу "Проблеми прочіності" та членом редакційних колегій багатьох науково-технічних журналів.

Був нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного та іншими медалями.

ЧЕЛОМЕЙ Володимир Миколайович (1914-1984) – видатний учений-конструктор космічних апаратів, академік АН СРСР, двічі Герой Соціалістичної Праці, лауреат Ленінської та Державних премій СРСР, нагороджений чотирма орденами, багатьма медалями – навчався в КПІ у 1932-1933 рр.

Основні наукові праці присвячені конструкціям та динаміці машин, теорії коливань, динамічній стійкості пружних систем, теорії сервомеханізмів. Під його керівництвом створювалися крилаті ракети для Військово-Морського флоту, міжконтинентальні балістичні ракети, космічні системи.

Його КБ створило супутники "Полет-1, -2" (1963, 1964 рр.), що могли змінювати свої орбіти, серію важких дослідних автоматичних станцій "Протон" (1964-1968 рр.) і пілотовані орбітальні станції серії "Салют" – "Салют-2, -3, -5". У 1965 році створена потужна ракета-носій "Протон" (УР-500К), яка вивела на орбіту сім станцій "Салют", станцію "Мир" і всі її модулі, міжпланетні станції "Луна", "Венера", "Марс", "Вега", "Фобос", супутники з язiku і телебачення, космічні апарати глобальної навігаційної системи "Глонасс", супутники серії "Космос" та інші. Всього з 1965 р. було здійснено більш ніж 300 запусків носіїв типу "Протон" і її модифікацій. Ці носії і нині успішно експлуатуються.

ЧИЖЕНКО Іван Миронович (1916-2004) – видатний учений в галузі електротехніки, проктор КПІ в 1959-1969 рр., завідувач кафедри теоретичних основ електротехніки в 1950-1989 рр., академік АН УРСР, лауреат Ленінської та Державної премій СРСР, кавалер ордена Леніна – випускник КПІ 1940 р.

Після закінчення КПІ І.М.Чиженко працював інженером центральної високовольтної лабораторії Дніпроенерго. З 1941 по 1945 рік брав безпосередню участь у боях на фронтах Великої Вітчизняної війни, пройшовши славетний шлях від Волги до Ельбі і Праги. Нагороджений двома орденами Вітчизняної війни II ступеня, орденом Чорної Зірки, бойовими медалями.

Після демобілізації з Радянської Армії Іван Миронович поновив наукову та педагогічну діяльність у Київському політехнічному інституті, пройшовши шлях від асистента до професора. Створив наукову школу в галузі вентилюально-перетворювальної техніки.

ТРЕФІЛОВ Віктор Іванович (1930-2002) – видатний учений-металофізик, академік АН СРСР та АН УРСР, лауреат Державної премії СРСР і Державної премії України, випускник КПІ 1952 року.

З 1955 до 1968 р. В.І.Трефілов працював в Інституті металофізики, де пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до заступника директора. У 1969 р. він очолив Інститут проблем матеріалознавства, який незабаром став одним з найбільших і визнаних у світі центрів у цій галузі науки.

Діапазон фундаментальних і прикладних досліджень В.І.Трефілова охоплює ряд найважливіших напрямів сучасного матеріалознавства. Йому належить заслуга створення фізичних основ теорії міцності та пластичності штучних і природних матеріалів найрізноманітнішого призначення. Він є автором теорії деформаційного зміщення та руйнування полікристалічних металевих матеріалів і засновником наукової школи, що здобула заслужене міжнародне визнання. Фундаментальні дослідження В.І.Трефілова стали базою для розробки оригінального комплексу технологій електротермічної обробки сталі, який забезпечив рекордно високе поєднання міцності з пластичністю, створення технології виробництва особливо міцної сталевої броні. Під його керівництвом розроблено технології виробництва так званої в'язкої кераміки та алмазоподібних матеріалів, процес вибухового спікання алмазоподібних керамік. Ці технології досі не реалізовані в інших матеріалознавчих центрах світу, незважаючи на інтенсивні роботи у цьому напрямі.

Більш докладну інформацію про цих та інших видатних професорів, науковців і випускників Київської політехніки можна знайти на сайті НТУУ "КПІ" (www.kpi.ua) у розділі "Особистості".

Після війни створив в КПІ й закінчивши у 1933 р. Київський фізико-хіміко-математичний інститут, М.О.Кільчевський почав викладацьку діяльність у січні 1933 р. Протягом 1933-1944 рр. викладав у Київському авіаційному та Київському індустриальному (політехнічному) інститутах. Завідував кафедрами в Ташкентському інституті інженерії залізничного транспорту (1941-1944) та Київському політехнічному інституті (1944-1961), одночасно – професором Київського університету (1945-1958). З 1959 р. керував відділом Інституту механіки АН УРСР. М.О.Кільчевський був членом Національного комітету СРСР з теоретичної і прикладної механіки, членом президії науково-методичної ради з теоретичної механіки при Мінвузі СРСР, головою наукової ради з проблемами "Загальна механіка" АН УРСР, членом редколегії журналу "Прикладна механіка".

Почавши вчитися в КПІ їй закінчивши у 1933 р. Київський фізико-хіміко-математичний інститут, М.О.Кільчевський почав викладацьку діяльність у січні 1933 р. Протягом 1933-1944 рр. викладав у Київському авіаційному та Київському індустриальному (політехнічному) інститутах. Завідував кафедрами в Ташкентському інституті інженерії залізничного транспорту (1941-1944) та Київському політехнічному інституті (1944-1961), одночасно – професором Київського університету (1945-1958). З 1959 р. керував відділом Інституту механіки АН УРСР. М.О.Кільчевський був членом Національного комітету СРСР з теоретичної і прикладної механіки, членом президії науково-методичної ради з теоретичної механіки при Мінвузі СРСР, головою наукової ради з проблемами "Загальна механіка" АН УРСР, членом редколегії журналу "Прикладна механіка".

Почавши вчитися в КПІ їй закінчивши у 1933 р. Київський фізико-хіміко-математичний інститут, М.О.Кільчевський почав викладацьку діяльність у січні 1933 р. Протягом 1933-1944 рр. викладав у Київському авіаційному та Київському індустриальному (політехнічному) інститутах. Завідував кафедрами в Ташкентському інституті інженерії залізничного транспорту (1941-1944) та Київському політехнічному інституті (1944-1961), одночасно – професором Київського університету (1945-1958). З 1959 р. керував відділом Інституту механіки АН УРСР. М.О.Кільчевський був членом Наці

Інститути та факультети Київської політехніки

Механіко-машинобудівний інститут

Це найстаріший підрозділ університету, він був організований у 1898 році як механічне відділення КПІ. Нині MMI – один із найбільших навчально-наукових підрозділів НТУУ "КПІ", який об'єднує 8 спеціалізованих кафедр: динаміки і міцності машин та опору матеріалів, технології машинобудування, інтегрованих технологій машинобудування, конструювання верстатів та машин, механіки пластичності металів таресурсозберігаючих процесів, прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки, лазерної техніки та фізико-технічних технологій, прикладної механіки, а також галузеву науково-дослідну лабораторію, дві навчально-наукових лабораторії, орган з сертифікації метало- і деревообробного обладнання та продукції машинобудування і систем якості, науково-випробувальний центр "Надійність".

У MMI функціонують три спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата технічних наук. У 2002 р. на базі MMI, зварювального та інженерно-фізичного факультетів створено Спільній українсько-німецький факультет машинобудування НТУУ "КПІ" та Магдебурзького університету ім. Отто-фон-Геріке, що здійснює підготовку фахівців за всіма машинобудівними спеціальностями.

Докладніше – на сайті <http://mmi.kpi.ua>.

Інститут прикладного системного аналізу

Навчально-науковий комплекс «Інституту прикладного системного аналізу» створено у 1997 р. Він має подвійне підпорядкування – НАН України та Міністерству освіти і науки, молоді та спорту України. Це пов'язано з організацією в Україні цілеспрямованими наукових досліджень, проведеним і координацією науково-технічної та освітньої діяльності в галузі прикладного системного аналізу, новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних наук. В ІПСА діють три наукові відділи: математичних методів системного аналізу, прикладного нелінійного аналізу, чисельних методів оптимізації.

Тут видавається міжнародний науковий журнал "Системний аналіз та інформаційні технології", що є фаховим з ряду спеціальностей, затверджених ВАК України. Проведення фундаментальних та прикладних досліджень здійснюється в тісному зв'язку з навчальним процесом. Результати наукових розробок безпосередньо впроваджуються в навчальний процес.

Докладніше – на сайті <http://iasa.kpi.ua>.

Інститут телекомуникаційних систем

Створений у лютому 2002 р. Нині до складу ITC входять три кафедри: телекомуникації, телекомуникаційних систем, інформаційно-телекомуникаційних мереж, а також НДІ телекомуникації та ін.

В Інституті телекомуникаційних систем студенти, готуючись стати розробниками засобів телекомуникації і телекомунікаційних систем, мають змогу використовувати найсучасніше унікальне телекомуникаційне обладнання. Навчальна діяльність пов'язана, зокрема, з використанням баз компаній "Укртелеком", "УкрСат", "Київстар", UMC, DeTe-Be Ukraine, Kapschtelecom, Банкомзв'язок, DataGroup, Golden Telecom, Alcatel, СБУ, AMPAK (США), HUAWEY TECHNOLOGIES (Китай) та ін.

Докладніше – на сайті <http://its.kpi.ua>.

Видавничо-поліграфічний інститут

Видавничо-поліграфічний факультет засновано в 1959 році як один із підрозділів Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова. У 1989 році факультет було включено до складу Київського політехнічного інституту. У 2004 році на базі видавничо-поліграфічного факультету створено Видавничо-поліграфічний інститут. ВПІ готує фахівців за десятьма спеціальностями. До складу ВПІ входять кафедри графіки, видавничої справи та редактування, організації видавничої справи, поліграфії і книгоиздатства, машин та агрегатів поліграфічного виробництва, технологій поліграфічного виробництва, репрографії, сім підрозділів і три філії на підприємствах.

В інституті функціонує спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора технічних наук за спеціальностями "Машинознавство" та "Машини і процеси поліграфічного виробництва".

Докладніше – на сайті <http://vpi.kpi.ua>.

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту створено в 1997 р. Він є спадкоємцем гірничого факультету та, частково, факультету електроенерготехніки та автоматики. У складі інституту 9 кафедр: електропостачання, теплотехніки та енергозбереження, автоматизації управління електротехнічними комплексами, інженерної екології, електромеханічного обладнання енергосмінних виробництв, геобудівництва та гірничих технологій, охорони праці, промислової та цивільної безпеки. IEE підтримує партнерські зв'язки з багатьма зарубіжними вищими навчальними закладами, промисловою та гірничими вищими навчальними закладами, енергетичними промисловими установами.

Докладніше – на сайті <http://iee.kpi.ua>.

НТУУ «КПІ»

Механіко-машинобудівний інститут

Активно працюють на базі кафедр факультету науково-дослідні інститути: Інститут прикладної електроніки, Інститут інформаційних ресурсів, Технічний комітет зі стандартизації.

Факультет готує фахівців у галузях наноелектроніки, біомедичної електроніки, акустики та акустоелектроніки, телекомуникаційних систем та промислової електроніки, які впевнено володіють сучасними комп'ютерними технологіями проектування, розробляють та експлуатують електронні та акустичні прилади, пристрой та системи широкого діапазону призначення.

Докладніше – на сайті: <http://fel.kpi.ua>.

Радіотехнічний факультет

Радіотехнічний факультет було створено на базі радіолабораторії електротехнічного факультету Київського політехнічного інституту, яку заснував В.Огієвський у 1921 році. У 1930 році електротехнічний факультет було виділено та реорганізовано в Київський енергетичний інститут, в якому було створено радіотехнічний факультет і кафедру радіотехніки. 1930 рік вважається роком народженням радіотехнічного факультету КПІ.

До складу факультету входять кафедри: радіотехнічних пристрой і систем, радіоконструювання і виробництва радіоелектронної апаратури, теоретичних основ радіотехніки, радіоприймання та обробки сигналів.

Студенти факультету мають можливість здобути вищу освіту за напрямами "Радіотехніка" та "Радіоелектронні апарати", військову освіту, а також другу вищу освіту на пільгових умовах за спеціальностями "Менеджмент організацій", "Економіка підприємства" і "Маркетинг" в інституті "Київський бізнес-коледж", який входить до навчально-наукового комплексу при радіотехнічному факультеті.

Докладніше – на сайті: <http://rtf.kpi.ua>.

Хіміко-технологічний факультет

Хіміко-технологічний факультет народився разом з Політехнічним інститутом у 1898 році. І нині колектив викладачів і науковців факультету зберігає і продовжує найкращі традиції викладацької майстерності і творчого наукового пошуку.

Факультет готує фахівців з багатьох напрямів теоретичної та прикладної хімії, які можуть вести дослідження з тонкого або крупнотонажного синтезу нових органічних і неорганічних сполук різноманітного призначення – від ліків, інгібіторів корозії до матеріалів електронної та космічної техніки, здатні розробляти і проектувати новітні екологічно чисті хімічні технології виробництва каталізаторів, реактивів, коагулантів, керамічних, силікатних, кремнійорганічних, еластомерних, полімерних та багатьох інших матеріалів, металів і захисних покріттів електрохімічної чистоти. Випускники вміють створювати математичні моделі цих процесів і керувати ними за допомогою комп'ютерної техніки, впроваджувати екологічні заходи для захисту довкілля від забруднень, вести екологічний аудит.

ХТФ гарантує випускникам реальне працевлаштування.

Докладніше – на сайті: <http://xtf.kpi.ua>.

Теплоенергетичний факультет

Факультет засновано в 1931 р., але своїм корінням він сягає часів відомих теплотехніків початку ХХ ст. – професорів О.О. Радцига та О.Я. Ступіна.

У складі факультету п'ять профілюючих кафедр (автоматизації проектування енергетичних процесів та систем, атомних електрических станцій та інженерної теплофізики, автоматизації теплоенергетичних процесів, теоретичної та промислової теплотехніки, теплоенергетичних установок теплових та атомних електростанцій), науково-дослідні підрозділи.

ТЕФ готує фахівців у галузі теплової та ядерної енергетики, дослідження та автоматизація теплоенергетичних процесів, комп'ютерних технологій в енергетиці, які здатні проектувати, експлуатувати, налагоджувати енергетичне обладнання теплових та атомних електростанцій (ТЕС та АЕС) і промислових підприємств, сучасні комп'ютеризовані системи контролю та управління підприємств енергетичного комплексу.

Випускники працюють на інженерних та керівних посадах енергетичних підрозділів промислових підприємств, ТЕС та АЕС, проектних і науково-дослідних інститутів НАН України, адміністраторами інформаційних та комп'ютерних систем і мереж.

Докладніше – на сайті: <http://tef.kpi.ua>.

Приладобудівний факультет

Приладобудівний факультет засновано в 1962 р. на базі кафедр гіроскопічних приладів та пристрой і приладів точкої механіки КПІ.

ПБФ готує фахівців з розробки та обслуговування сучасних приладів і систем різноманітного призначення: вимірювального обладнання бортових комплексів, діагностичних комплексів медично-го та загальнопобутового призначення, контролюючих приладів енергозберігаючих систем.

Випускники працюють на приладобудівних підприємствах авіаційного та космічного профілю, підприємствах з впровадженням енергозберігаючих технологій, із розробки та впровадження сучасних медичних діагностичних, тренажерних та лікувальних комплексів, транспортних та поліграфічних підприємствах.

Докладніше – на сайті: <http://pbf.kpi.ua>.

Факультет авіаційних і космічних систем

Факультет був створений у 1993 р. для вирішення потреб України як авіаційної і космічної держави. Ініціатором створення ФАКС виступили Національно-космічне агентство України та його генеральний директор В.П. Горбулін, рек-

тор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З. Згурівський, зав. каф. теоретичної механіки д.т.н., д.е.н., лауреат Державних премій проф. М.А. Павловський, який був першим деканом ФАКС. Нині до складу факультету входять чотири кафедри, три НДІ, один науковий центр.

Випускники факультету займаються організаційно-управлінською, дослідною, виробничо-технологічною та проектно-конструкторською діяльністю в наукових і конструкторських організаціях, на промислових підприємствах, у банках і комерційних структурах, в авіаційній, судно- і приладобудівній, машинобудівній, електронній та споріднених галузях промисловості, у сфері автоматизації різних галузей народного господарства.

Факультет підтримує тісні зв'язки з багатьма зарубіжними вищими навчальними закладами та відомими фірмами США, Німеччини, Китаю, Франції, Великобританії, Фінляндії, Бразилії, Росії та інших країн. Для кращих студентів факультету встановлені іменні стипендії М.А. Павловського, І.І. Сікорського та ін.

Докладніше – на сайті: <http://fel.kpi.ua>.

Факультет біотехнології і біотехніки

Факультет біотехнології і біотехніки організовано в січні 2001 року на базі кафедри біотехнології, яка розпочала підготовку спеціалістів-біотехнологів ще в 1992 році на кафедрі загальнотої біоорганічної хімії у складі хіміко-технологічного факультету.

Факультет здійснює підготовку висококваліфікованих фахівців для роботи в найсучасніших галузях біотехнології: мікробний синтез біологічно активних сполук, імуно-біотехнологія, генно-інженерна біотехнологія, біотехнологія фармацевтичних препаратів, екобіотехнологія, біоенергетика, будівництво відходів, біотестування за碌ренень, інженерне забезпечення біотехнологічних та фармацевтичних виробництв.

Випускники працюють на керівних та інженерних посадах підприємств мікробіологічної, фармацевтичної, харчової промисловості, в проектно-конструкторських організаціях, установах екологічного спрямування та науково-дослідних інститутах України.

Докладніше – на сайті: <http://www.biotech.kpi.ua>.

Факультет прикладної математики

Факультет засновано в 1990 р.

До складу факультету входять три кафедри: програмного забезпечення комп'ютерних систем, прикладної математики та спеціалізованих комп'ютерних систем.

Факультет готує фахівців у галузі інформаційних технологій, проектування операційних систем, розробки системно-го та прикладного математичного забезпечення, систем автоматизації проектування, наукових досліджень, експертних систем, розробки та застосування комп'ютерних систем і мереж загального призначення, спеціалізованих комп'ютерних систем та мереж з оптимізованими параметрами, засобів захисту інформації в комп'ютерних системах, локальних та розсієреджених обчислювальних системах.

Докладніше – на сайті: <http://www.fpm.kpi.ua>.

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедри, що входять до складу ФІОТ, беруть свій початок від електротехнічного факультету (ЕТФ), який було створено у 1918 р. і з якого у 1962 році виділився факультет автоматики та електробудування. Цей факультет у 1975 році було розділено на два: факультетом управління та факультетом обчислювальної техніки.

ФІОТ готує висококваліфікованих фахівців з розробки та експлуатації програмних продуктів і технічних засобів комп'ютерних і комп'ютеризованих систем, впровадження сучасних інформаційних технологій загального та цільового призначення для різноманітних галузей науки та промисловості.

ФІОТ готує висококваліфікованих фахівців з розробки та експлуатації комп'ютерні й комп'ютеризовані системи обробки інформації та управління організаційних, технічних і організаційно-технічних об'єктів.

Випускники працюють керівниками та розробниками програмно-апаратних комплексів, менеджерами проектів, адміністраторами інформаційних, комп'ютерних та комп'ютеризованих систем і мереж у державних та приватних наукових, виробничих, банківських установах та фірмах в Україні та за кордоном.

Докладніше – на сайті: <http://fiot.kpi.ua>.

Факультет лінгвістики

Факультет лінгвістики був заснований у 1995 році з метою підготовки висококваліфікованих перекладачів широкого профілю, підвищення якості підготовки з іноземних мов студентів технічних та гуманітарних факультетів університету, а також з метою забезпечення можливостей для здобуття паралельно другої освіти студентами інших спеціальностей. До складу факультету входять сім кафедр. З них три кафедри (теорії, практики та перекладу англійської, німецької та французької мов) є випусковими, інші (англійської мови технічного спрямування № 1 та № 2; української мови, літератури та культури; англійської мови гуманітарного спрямування № 3) забезпечують навчальний процес усіх студентів університету та факультету лінгвістики зокрема.

Випускники працюють референтами-перекладачами, секретарями-перекладачами в управлінських організаціях, виробничих, комерційних підприємствах та фірмах, інформаційних та рекламних агентствах, а також редакторами перекладу суспільно-політичної, науково-технічної та художньої літератури, викладачами іноземних мов.

Докладніше – на сайті: <http://fl.kpi.ua>.

Факультет менеджменту та маркетингу

Факультет менеджменту та маркетингу засновано у 1992 р. Такому рішенню сприяв багаторічний досвід організаційно-економічної підготовки студентів, значний творчий потенціал кафедр економіки та організації виробництва і політекономії, діяльність яких бере початок з 1934-1937 років.

Факультет здійснює підготовку висококваліфікованих фахівців з менеджменту, економіки і підприємництва, які здатні приймати обґрунтовані рішення щодо управління персоналом, виробництвом, ринком, зовнішньоекономічною діяльністю та спроможні забезпечити ефективне функціонування національної економіки.

Докладніше – на сайті: <http://fmm.kpi.ua>.

Факультет соціології і права

Факультет засновано в 1996 році (до 2007 року – факультет соціології). Тут готують фахівців у сфері управління, соціальної роботи та права. Фахівці з адміністративного менеджменту та соціальної роботи займаються плануванням, організацією праці, збиранням та обробкою інформації, впровадженням соціальної структури, рівнів і форм життєдіяльності людей в різних соціокультурних, регіональних, національних умовах, здійсненням соціального обслуговування та захисту населення, наданням кваліфікованої допомоги різним соціальним, віковим, етнічним групам та окремим особам. Вони працюють у сфері соціального планування та соціальної політики в організаціях та установах усіх форм власності, а також у громадських організаціях.

Студенти-правознавці у процесі навчання от

Напрями та спеціальності підготовки фахівців у НТУУ "КПІ"

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут"
03056, просп. Перемоги, 37, Київ-56, Україна,
адреса офіційного сайту: <http://kpi.ua>
Ректор: академік НАН України, професор
Згуровський Михайло Захарович,
тел./факс: + 380 (44) 236-69-13, 406-85-57,
e-mail: mzz@kpi.ua

НТУУ "КПІ" є одним із найстаріших всесвітньо відомих вищих навчальних закладів України, який готує висококваліфікованих фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів "бакалавр", "спеціаліст" і "магістр" (ст. 8 Закону України "Про вищу освіту") за широкою гамою напрямів та спеціальностей для різних галузей економіки та соціальної сфери України і зарубіжних країн. За понад 110-річну історію його існування було підготовлено близько 200 тисяч фахівців.

Терміни підготовки фахівців: бакалавр – 4 роки; спеціаліст – 1,5 року; магістр – 2 роки.

Умовні позначення освітньо-кваліфікаційних рівнів: (б) – бакалавр; (с) – спеціаліст; (м) – магістр.

Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу"

Директор – академік НАН України, проф.

Згуровський Михайло Захарович

Навчальний корпус 14, телефон для довідок:

236-39-87, сайт: <http://ipsa.kpi.ua>

Комп'ютерні науки (б)

– Інформаційні технології проектування (с, м)

– Системне проектування (с, м)

– Системи штучного інтелекту (м)

Системний аналіз (б)

– Системний аналіз і управління (с, м)

– Системи і методи прийняття рішень (с, м)

Інформатика (б)

– Соціальна інформатика (с, м)

Інститут телекомуникаційних систем

Директор – член-кореспондент НАН України, проф. **Ільченко Михайло Юхимович**

Навчальний корпус 30, телефони для довідок:

406-81-96, 236-40-14, сайт: <http://its.kpi.ua>

Телекомуникації (б)

– Технології та засоби телекомуникацій (с, м)

– Телекомуникаційні системи та мережі (с, м)

– Інформаційні мережі зв'язку (с, м)

Механіко-машинобудівний інститут

Директор – проф. **Бобір Микола Іванович**

Навчальний корпус 1, телефони для довідок:

236-10-43, 454-94-58, сайт: <http://mtti.kpi.ua>

Прикладна механіка (б)

– Динаміка і міцність машин (с, м)

Інженерна механіка (б)

– Технології машинобудування (с, м)

– Обладнання та технології пластичного формування конструкцій машинобудування (с, м)

– Обробка металів за спецтехнологіями (с, м)

– Гідралічні машини, гідроприводи та гідропневмоавтоматика (с, м)

Машинобудування (б)

– Металорізальні верстати та системи (с, м)

– Інструментальне виробництво (с, м)

Специфічні категорії

– Інтелектуальна власність (с, м)

Фізико-технічний інститут

Директор – проф. **Новіков Олексій Миколайович**

Навчальний корпус 1, телефони для довідок:

236-70-98, 454-98-76, сайт: <http://fti.kpi.ua>

Прикладна фізика (б)

– Прикладна фізика (с, м)

– Прикладна математика (б)

– Прикладна математика (с, м)

Безпека інформаційних і комунікаційних систем (б)

– Безпека інформаційних і комунікаційних систем (с, м)

Системи технічного захисту інформації (б)

– Системи технічного захисту інформації, автоматизація її обробки (с, м)

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Директор – проф. **Праховник Артур Веніамінович**

Навчальний корпус 22, телефони для довідок:

406-85-14, 454-93-72, сайт: <http://iee.kpi.ua>

Електротехніка та електротехнології (б)

– Електротехнічні системи електроспоживання (с, м)

– Енергетичний менеджмент (с, м)

Теплоенергетика (б)

– Енергетичний менеджмент (с, м)

Екологія, охорона навколошнього середовища та збалансоване природокористування (б)

– Екологія та охорона навколошнього середовища (с, м)

Гірництво (б)

– Розробка родовищ та видобування корисних копалин (с, м)

– Шахтне і підземне будівництво (с, м)

Електромеханіка (б)

– Електромеханічні системи автоматизації та електропривод (с, м)

– Електромеханічні системи геотехнічних виробництв (с, м)

Видавничо-поліграфічний інститут

Директор – проф. **Киричук Петро Олексійович**

Навчальний корпус 8, телефони для довідок:

406-83-61, 406-84-25, сайт: <http://vpi.kpi.ua>

Образотворче мистецтво (б)

– Образотворче мистецтво (с, м)

Реклама і зв'язки з громадськістю (у поліграфії, видавництв та книгорозповсюдження) (б)

– Видавнича справа та редактування (б)

– Видавнича справа та редактування (с, м)

Менеджмент (б)

– Менеджмент організацій і адміністрування (с, м)

Машинобудування (б)

– Поліграфічні машини та автоматизовані комплекси (с, м)

Видавничо-поліграфічна справа (б)

– Технології друкованих видань (с, м)

– Технології розробки, виготовлення та оформлення паковання (с, м)

– Технології електронних мультимедійних видань (с, м)

– Комп'ютерні технології та системи видавничо-поліграфічних виробництв (с, м)

– Матеріали видавничо-поліграфічних виробництв (с, м)

Інженерно-фізичний факультет

Декан – проф. **Лобода Петро Іванович**

Навчальний корпус 9, телефони для довідок:

406-82-15, 454-91-54, сайт: <http://iff.kpi.ua>

Інженерне матеріалознавство (б)

– Фізичне матеріалознавство (с, м)

– Композиційні та порошкові матеріали, покриття (с, м)

– Металознавство (с, м)

Ливарне виробництво (б)

– Ливарне виробництво чорних та кольорових металів і сплавів (с, м)

Металургія (б)

– Спеціальна металургія (с, м)

Інженерно-хімічний факультет

Декан – проф. **Панов Євген Миколайович**

Навчальний корпус 19, телефони для довідок:

236-40-52, 454-90-01, сайт: http://kpi_ixf.kpi.ua

Екологія, охорона навколошнього середовища та збалансоване природокористування (б)

– Екологія та охорона навколошнього середовища (с, м)

Хімічна технологія (б)

– Хімічні технології переробки деревини та рослинної сировини (с, м)

Машинобудування (б)

– Обладнання лісового комплексу (с, м)

– Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів (с, м)

Інженерна механіка (б)

– Машини і технології паковання (с, м)

Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (б)

– Автоматизоване управління технологічними процесами (с, м)

Факультет прикладної математики

Декан – проф. **Дічка Іван Андрійович**

Навчальний корпус 15, телефони для довідок:

406-81-15, 454-91-13, сайт: <http://fpm.kpi.ua>

Прикладна математика (б)

– Прикладна математика (с, м)

Комп'ютерна інженерія (б)

– Комп'ютерні системи та мережі (с, м)

– Системне програмування (с)

– Спеціалізовані комп'ютерні системи (с, м)

Програмне забезпечення (с, м)

– Програмне забезпечення систем (с, м)

Фізико-математичний факультет

Декан – проф

Витяги з Правил прийому до НТУУ "КПІ" в 2012 році

1. Загальні положення

1.2. До НТУУ "КПІ" приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають відповідний освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути вищу освіту.

1.3. Прийом до НТУУ "КПІ" на всі освітньо-кваліфікаційні рівні здійснюється за конкурсом не залежно від джерел фінансування.

1.4. Для вступників, які потребують поселення в гуртожиток під час вступу, надання місць у гуртожитку гарантовано. Поселення відбувається у гуртожитки блочною або коридорної системи по 3-4 особи до кімнати.

3. Фінансування підготовки фахівців

3.1. Фінансування підготовки фахівців у НТУУ "КПІ" здійснюється:

1) за рахунок видатків державного та місцевих бюджетів – за державним замовленням;

2) за рахунок коштів фізичних, юридичних осіб.

3.2. Громадяни України мають право безоплатно здобувати вищу освіту в державних і комунальних вищих навчальних закладах на конкурсній основі, якщо певний освітньо-кваліфікаційний рівень громадянин здобуває вперше.

5. Порядок прийому заяв і документів для вступу у ВНЗ

5.1. Вступники подають заяву про участь у конкурсному відборі до НТУУ "КПІ" (далі – заява) в паперовій або в електронній формі. Заява в паперовій формі подається вступником особисто до відбіркової комісії відповідного факультету/інституту. Заява обробляється відповідно до вимог Закону України "Про захист персональних даних".

5.2. В заяві вступники вказують факультет (інститут), напрям (напрями) підготовки із зазначенням пріоритетності, форму та бажані джерела фінансування навчання.

5.3. При поданні заяви в паперовій формі вступник пред'являє особисто:

– документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

– сертифікат (сертифікати) Українського центру оцінювання якості освіти (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);

– медичну довідку за формуо 086-0;

– документ, що посвічує особу та громадянство (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон), військовий квиток або приписне свідоцтво, свідоцтво про народження – для осіб, які за віком не мають паспорта, або інший документ, який засвічує особу і громадянство.

5.4. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

– документ державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього, за особистим вибором оригінали або копії;

– сертифікат (сертифікати) Українського центру оцінювання якості освіти (для вступників на основі повної загальної середньої освіти), за особистим вибором оригінали або копії;

– копію документа, що посвічує особу та громадянство;

– медичну довідку за формуо 086-0 або її копію;

– шість кольорових фотокарток розміром 3x4 см;

– два поштові конверти з марками;

– копію ідентифікаційного коду.

Інші документи або їх копії подаються вступником, якщо це викликано особливими умовами зарахування за відповідними напрямами (спеціальностями), установленими законодавством, у строки, визначені для прийому документів, не пізніше строку для прийняття приймальною комісією першого рішення про рекомендування вступників до відбору.

5.5. Вступники мають право подавати сертифікат Українського центру оцінювання якості освіти, виданий у 2012 році, або сертифікати чи їх дублікати за 2008, або 2009, або 2010, або 2011 рік.

5.6. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною (відбірковою) комісією НТУУ "КПІ" або в установленому законодавством порядку. Копії документів без пред'явлення оригіналів не розглядаються.

5.7. Особи з обмеженими фізичними можливостями (інваліди І та ІІ груп, діти-інваліди) подають документи, що засвідчують їх право на складання вступних екзаменів у НТУУ "КПІ".

5.8. Особи, які в 2012 році не брали участь у зовнішньому незалежному оцінюванні, подають документи, що засвідчують їх право на складання тільки вступних екзаменів у НТУУ "КПІ".

5.11. Заяви в електронній формі подають вступники, які мають атестат про повну загальну середню освіту, сертифікат (сертифікат) зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів, визначених цими правилами прийому, та вступають на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра.

5.12. Заява в електронній формі подається шляхом заповнення вступником електронної форми в режимі он-лайн відповідно до Порядку подання та розгляду заяви в електронній формі на участь у конкурсному відборі, наведеному в додатку 3.

5.13. Вступник може подати заяву в паперовій або електронній формі не більше ніж до п'яти вищих навчальних закладів України та не більше ніж на три напрями (спеціальності) у кожному з них. Факт кожної подачі заяви в паперовій формі (із зазначенням того, оригінали чи копії документів до додатку до заяви) заноситься у повноваженою особою приймальною (відбіркової) комісії до Единой держав-

ної електронної бази з питань освіти безпосередньо після подання заяви. Факт подачі заяви в електронній формі фіксується у Єдиній державній електронній базі з питань освіти автоматично.

8. Зарахування вступників на основі повної загальної середньої освіти, які досягли визначених успіхів у вивченні профільних предметів

8.1. Зараховуються до НТУУ "КПІ" відповідно до розділу 11 цих Правил за умови подання сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з кількістю балів не нижче мінімального рівня для допуску до участі в конкурсному відборі учасники міжнародних олімпіад за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки, для яких профільним є вступне випробування з предмета, з якого вони брали участь у міжнародній олімпіаді.

8.2. Призерам (особам, нагородженим дипломами I – III ступенів) IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів та призерам (особам, нагородженим дипломами I – III ступенів) III етапу Всеукраїнських конкурсів – захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України до конкурсного бала при вступі на основі повної загальної середньої освіти зараховується додатковий бал за умови, якщо вони вступають на напрями підготовки, для яких профільним є вступне випробування з предмета, з якого вони є призерами, у тому числі:

– **інформатика** – при вступі на напрями "Прикладна математика", "Інформатика", "Системний аналіз", "Комп'ютерні науки", "Комп'ютерна інженерія", "Програмна інженерія";

– **інформаційні технології** – при вступі на напрями "Прикладна математика", "Інформатика", "Системний аналіз", "Комп'ютерні науки", "Комп'ютерна інженерія", "Програмна інженерія", "Системна інженерія", "Автоматизація та комп'ютерно-інтерговані технології";

– **основи економіки** – при вступі на напрями галузі знань "Економіка та підприємництво";

– **основи правознавства** – при вступі на напрями галузі знань "Право";

– **історія** – при вступі на напрями "Реклама і зв'язки з громадськістю", "Видавничя справа та редактування" та напрями галузей знань "Мистецтво", "Гуманітарні науки", "Соціально-політичні науки", "Соціальне забезпечення";

– **екологія** – при вступі на напрями, для яких профільними визначено предмети "Біологія", "Хімія".

8.3. Величина додаткового бала встановлюється:

– особам, нагородженим дипломами I ступеня – 50 балів;

– особам, нагородженим дипломами II ступеня – 40 балів;

– особам, нагородженим дипломами III ступеня – 30 балів.

Додатковий бал зараховується лише за одноту з переделчених вище підстав.

8.4. Норма, визначена пунктами 8.1-8.2 цього розділу, поширюється на учасників міжнародних олімпіад, призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад та призерів III етапу Всеукраїнських конкурсів – захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, що відбулися у поточному навчальному році, за переліком, визначеним Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

8.5. Особам з числа професійно орієнтованої молоді, які в рік вступу закінчили систему довузівської підготовки НТУУ "КПІ", для вступу на основі повної загальної середньої освіти до НТУУ "КПІ" для навчання на природничо-математичних та інженерно-технічних напрямах підготовки відповідно до листа МОН від 10.11.2010 № 1/9-806 при вступі на відповідний напрям підготовки (факультет/інститут) НТУУ "КПІ" додається до 20 балів за результатами підсумкової атестації.

Порядок нарахування додаткових балів у цьому випадку регламентується окремими положеннями.

11. Рейтинговий список вступників

11.4. Рейтингові списки вступників оприлюднюються шляхом розміщення на інформаційних стендах приймальної комісії та/або веб-сайті НТУУ "КПІ" із зазначенням категорій списку. Зазначені списки оновлюються Приймальною комісією протягом встановленого строку проведення конкурсного відбору.

12. Надання рекомендацій для зарахування

12.1. Приймальна комісія приймає рішення щодо рекомендацій до зарахування на навчання на місця державного замовлення вступників, які перевірюють на вищих позиціях рейтингового списку. Рекомендації до зарахування вступників на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб надаються після завершення зарахування вступників на місця державного замовлення відповідного напряму підготовки в межах факультету (інституту).

12.4. Офіційним повідомленням про надання рекомендацій до зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на стендах приймальної (відбіркової) комісії та/або веб-сайті НТУУ "КПІ".

Рекомендованім до зарахування вступникам можуть надсилатись повідомлення засобами електронного та мобільного зв'язку.

13. Реалізація права вступників на вибір місця навчання

13.1. Особи, які подали заяви в паперовій формі та беруть участь у конкурсному відборі, впродовж кількох днів, визначені пункти 14.1, 14.2 розділу 14 цих правил, після прийняття рішення про рекомендування до зарахування зобов'язані виконати вимоги для зарахування на місця державного замовлення: подати особисто оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень

та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених Умовами та правилами прийому, до відбіркової комісії обраного факультету (інституту) НТУУ "КПІ".

Особи, які подали заяви в електронній формі та беруть участь у конкурсному відборі, впродовж кількох днів, визначені пункти 14.1, 14.2 розділу 14 цих правил, після прийняття рішення про рекомендування до зарахування зобов'язані виконати з обранням вищого навчального закладу, факультету (інституту), напряму, підписати власну електронну заяву, роздруковану у відбірковій комісії НТУУ "КПІ", та подати особисто оригінали документа про освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та додатка до нього, медичної довідки, сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання та інших документів, передбачених Умовами та правилами прийому, до відбіркової комісії обраного факультету (інституту).

оцінювання якості освіти (не виконали вимог для зарахування), втрачають право зарахування на навчання за державним замовленням.

18. Забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому до НТУУ "КПІ"

18.1. На засіданні Приймальної комісії мають

КПІ МИСТЕЦЬКИЙ І СПОРТИВНИЙ

Королева і Містер КПІ

"Королева КПІ" – чарівне свято краси, яке збирає претенденток та їх вболівальників з усіх факультетів. Відеопрезентація факультету, інтелектуальний конкурс, конкурс купальників, танцювальний, дефіле у вечірніх сукнях – такі складові конкурсу.

Щороку понад 20 юнаків по одному від факультетів змагаються за звання найгарнішого, найоригінальнішого і найсильнішого хлопця – "Містера КПІ".

На фото: Лідія Тимофєєва та Микита Павлов вітають першокурсників.

Успіх капели бандурристів

У червні 2011 року Народна капела бандурристів НТУУ "КПІ" взяла участь у Міжнародному фестивалі культури і спорту Словацької Республіки, який проходив у мальовничому котку Словаччини – м. Межілаборці.

У фестивалі взяли участь 80 колективів з Болгарії, Польщі, Росії. Українські національні костюми та бандури викликали особливу цікавість у місцевого населення та гостей фестивалю. У підсумку наш колектив виборов звання лауреата.

Хорова капела

Народна академічна хорова капела КПІ має давню історію, багаті традиції, обширну географію виступів. Влітку 2011 року капелісти побували в Норвегії з сольними концертами. У складі 42 співаків капела успішно виступала у трьох великих містах: Крістіансанд, Флекенфіорд та Ставангер.

У вільний час співаки мандрували країною. Десять незабутніх днів пролетіли як одна мить, залишивши море вражень і безліч фотографій.

Регбійне золото у "Політехніка"

Увесь сезон регбісти "Політехніка" наполегливо готувалися до вирішальних поєдинків за вищу ступінь п'едесталу.

У фінальному поєдинку зійшлися одеські регбісти та команда "Політехнік" НТУУ "КПІ". У запеклій боротьбі овальний м'яч по черзі потрапляв то в зашківку нашої команди, то в зашківку суперника. Індивідуальна майстерність, чудові регбійні комбінації, злагоджена колективна гра принесли політехнікам перемогу з рахунком 22:17! Тож цілком заслужено гравці команди "Політехнік" НТУУ "КПІ" отримали золоті медалі чемпіонів України 2011 року.

Політехнічний "Лабіrint"

У змаганні «Лабіrint», що проходить у студентському спортивно-оздоровчому таборі «Політехнік» на березі Київського моря, студенти залюбки беруть участь. Завжди гамірно на «трасах»: водній, канатній, «павутині». На останній учасники не пріше лісових павучків проходили по натягнутих між деревами мотузках, на канатній їх чекали різні види туристичних переправ.

Перевірку на спритність та витривалість усі пройшли успішно: подолали і водні, і лісові перепони та в повному складі дісталися фінішу. Переможці отримали дипломи і нагороди.

Ювілей Естрадного театру аматорів

Понад 50 років існує в КПІ Естрадний театр аматорів. Сценки і мініатюри зі студентського життя актори пишуть самі. Усі роки театром керує заслужений працівник культури України В.В. Іващенко, доцент ММІ.

Спортивна аеробіка народилася в КПІ

Сьогодні КПІша команда "Талісман" вважається професійною базою Федерації України зі спортивної аеробіки і фітнесу. За 20 років свого зіркового шляху "Талісман" приніс визнання та славу КПІ, Києву й усій Україні. Клуб виховав чемпіонку Європи-98 Наталю Пасічну (нинішній тренер команди), призерів чемпіонатів Європи: Олену Пасічну, Сергія Зика, Юрія Пінчука, Максима Бубна та багатьох інших.

«КИЇВСКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України

«Київський політехнічний інститут»
<http://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
тел. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

I.Й.БАКУН
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

РЕєстраційне свідоцтво Ki-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.